

Ansökan om strandskyddsdispens för telekomtorn och teknikskåp

Skarpnäs 2:1, Telegrafberget

Förslag till beslut

1. Dispens från strandskyddsbestämmelserna beviljas för ett telekomtorn och tre teknikskåp, enligt situationsplan i bilaga 1 – 4 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 januari 2020.
2. Den yta som får användas för det avsedda ändamålet är den yta som anläggningarna upptar på marken.

Giltighetstid

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft (7 kap. 18 h § miljöbalken).

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap. 1, 3 §§ och 7 kap. 18 b § miljöbalken (SFS 1998:808) och med hänvisning till 7 kap. 18 c § punkt 5, 7 kap. 25-26 §§ och 18 f § miljöbalken samt enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens delegationsordning punkt M 45.

Sammanfattning

Dispens söks för ett telekomtorn (mast) och tre små teknikskåp. Tornet ska förstärka nätkapaciteten för det näraliggande bostadsområdet Telegrafberget som håller på att byggas. Platsen utgörs av naturmark bestående av hållmarker inom en nyckelbiotop. Det är brant i området, men det har värden för friluftslivet. Konsekvenserna av anläggningen bedöms vara små för naturvärdena. Friluftslivet och landskapsbilden bedöms få viss negativ påverkan. Sökt åtgärd utgör ett angeläget allmänt intresse. Förslaget till beslut är att medge dispens.

Ärendet

Dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken söks för ett ostagat telekomtorn (en mast) och tre teknikskåp på fastigheten Skarpnäs 2:1 i Nacka kommun. Ansökan inkom till nämnden den 9 december 2019.

Tornet upptar en yta om ca 3 x 3 m på marken och är 36 meter högt. Teknikskåpen, som avses placeras i nära anslutning till telekomtornet, är vardera ca 1 x 2 meter stora. En visuell beskrivning med fotomontage som beskriver hur anläggningen bedöms komma att se ut

finns i bilaga 5 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 januari 2020. Platsen består av en berghäll med mindre träd runt omkring. Inga träd behöver tas ned och inga markarbeten i jord, eller sprängning, krävs. Tornet förankras i berget med borrhning. Det är ett fackverkstorn som man kan se igenom. Såväl tornet som teknikskåpen flygs in med helikopter. Framtida underhåll ska ske utan att någon väg behövs. Motivet till åtgärden är att förse den nya stadsdelen Telegrafberget med förstärkt nätkapacitet. Andra placeringar, som på näraliggande byggnaders tak, har utretts av sökanden, men utifrån gällande förutsättningar på platsen och av radiotekniska skäl har sökt placering bedömts vara den bästa. Utrymme finns för samlokalisering med andra teleoperatörer. Tornet kommer att behöva elförsörjas men detta ingår inte i denna ansökan. Avståndet till närmaste bostadshus är ca 100 meter. Fastighetens läge framgår av bilaga 6 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 januari 2020.

Skarpnäs 2:1 ägs av Nacka kommun. Fastigheten ligger vid Askrikefjärden och inloppet till Stockholm och den omfattas av utökat strandskydd om 300 meter från strandlinjen på land och 100 meter i vattnet. Skarpnäs 2:1 är inte planlagd.

Aktuellt område betecknas som *Natur och större rekreationsområde* i Översiktsplan för Nacka kommun (antagen maj 2018). Området omfattas av riksintresse för kust och skärgård enligt 4 kap. miljöbalken och av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Önskad plats för åtgärderna ligger inom en nyckelbiotop som utgörs av en barnnaturskog (Skogsstyrelsens beteckning N 651-2008). Strax öster om platsen finns en preliminär naturreservatsgräns. Arbete pågår med inrättande av naturreservatet Skarpnäs.

Telegrafberget har en viss betydelse för det rörliga friluftslivet, då området innehåller naturmark som delvis är allmäntillgänglig, även om terrängen är brant. Det finns en del stigar i området, men de stigar som finns på hällmarkerna är otydliga. Platser av detta slag med utblick över havet används ofta som utsiktsplatser av besökande.

Den branta och starkt exponerade terrängen gör att större delen av området är mycket känsligt ur landskapsbildssynpunkt. Även små förändringar såsom tillbyggnader, anläggande av altaner och tillfarter eller fällning av träd, kan innebära stor påverkan på helhetsmiljön med sitt utsatta läge i det känsliga skärgårdslandskapet. En fornlämning (husgrund från historisk tid) finns en bit ifrån önskad plats.

Bygglov har sökts för åtgärden. Kommunantikvarien har remitterats i bygglovsärendet. Miljöenheten har tagit del av yttrandet som kan sammanfattas till att området ligger inom det som är riksintresse för kulturmiljövården, Stockholms farled och inlopp men bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset men får vissa negativa konsekvenser.

Eftersom åtgärden föreslås inom en nyckelbiotop utanför detaljplan har frågan remitterats till Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen har inget att erinra. Åtgärderna har också anmälts för

samråd till Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen har, i fråga om påverkan på naturmiljön, inget att erinra mot de föreslagna åtgärderna.

Skäl till beslut

Åtgärderna är dispenspliktiga enligt 7 kap. 15 § miljöbalken då ansökan avser en anläggning som hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdats fritt. För att få strandskyddsdispens krävs att s.k. särskilda skäl finns och att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtliv. Dispensen får inte heller omfatta den del av stranden som behövs för djur- och växtlivet eller för fri passage för allmänheten. Vid en prövning av strandskyddsdispens ska en avvägning göras mellan strandskyddsintresset, som är ett allmänt intresse, och den enskildes intresse av att ta området i anspråk.

Särskilt skäl enligt miljöbalken

Särskilt skäl för strandskyddsdispens bedöms finnas enligt 7 kap 18 c § punkt 5 miljöbalken. Det bedöms vara ett angeläget allmänt intresse att det nya bostadsområdet vid Telegrafberget kan förses med en välfungerande trådlös telekommunikation.

Påverkan på strandskyddets syften

Anläggningen avses placeras inom en nyckelbiotop. Inga träd behöver tas ned och inga markarbeten i jord, eller sprängning, krävs. Anläggandet och underhållet ska ske utan att någon väg behövs. Ingreppet i naturmiljön blir därför litet.

Området är bitvis otillgängligt, men nyttjas redan idag för friluftsliv. Fornlämningen kan tillföra ett extra värde i området och har potential som besöksmål. Det kommer sannolikt att nyttjas ännu mer efter att Telegrafbergets bostäder färdigställts och det kommande naturreservatet Skarpnäs bildats. Anläggningen riskerar att upplevas som störande för det rörliga friluftslivet och den kan försämma upplevelsen av naturområdet eftersom det inte finns några andra torn/konstruktioner i närområdet. Tornet kan också medföra en negativ påverkan på landskapsbilden.

Den sammantagna påverkan av anläggningen bedöms ändå vara acceptabel. Åtgärderna som dispensen avser bedöms därför inte strida mot strandskyddets syften.

Strandskyddslagstiftningen innebär en stor restriktivitet i dispensgivning i och med att strandskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap. 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet tillgodoses. Det enskilda intresset av att uppföra anläggningen innebär ett främjande av ett allmänt intresse av välfungerade telekommunikation. Dessa intressen bedöms här väga tyngre än det allmänna intresset för strandskyddet.

Frågan om möjligheten till fri passage längs stranden enligt 7 kap 18 f § miljöbalken påverkas inte av åtgärden.

Dispens från strandskyddsbestämmelserna bör därför beviljas.

Karina Hälleberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 82 93
karina.halleberg@nacka.se

Bilagor:

1. Situationsplan
2. Ritning teknikskåp
3. Ritning teletorn
4. Uppställningsplan
5. Visuell beskrivning hur det kommer se ut
6. Fastighetens läge